

EDUNVALVONTAKATSAUS

Joulukuu 2024

Yleiskatsaus edunvalvontaan

YK:ssa Bakun ilmastokokous päättyi 24.11. sinänsä erittäin positiiviseen sopuun kehittyvien maiden ilmastorahoituksen triplaamisesta vuoteen 2035 mennessä. Muodollisesta sovusta huolimatta useat maat ja sidosryhmät kritisoivat hyvin lujasanaisesti saavutettua kompromissia: tämä ei lupaa hyvää neuvotteluiden jatkolle. Tärkeä tulos Bakusta oli myös sopu Pariisin ilmastopimuksen artiklan 6 toimeenpanosta. Sillä voi olla vaikutuksia myös eurooppalaiseen lainsäädäntöön ja sitä kautta myös Suomeen. Edistystä ei saatu viime vuonna "sovitusta" siirtymästä pois fossiilisista polttoaineista.

EU:n uusi komissio hyväksyttiin marraskuussa ja aloitti työnsä joulukuun alussa. Ensimmäisistä hankkeista saatiin lisätietoja 3.12. Kilpailukykykompassi esitellään 15.1., vuoden 2025 työohjelma 11.2. ja puhtaan teollisuuden ohjelma ja (sääntelyn) yksinkertaistamisapaketti 26.2. **Metsäkatoasetuksesta** saatiin kolmikantaneuvotteluissa sopu 3.12. ja vuoden siirtymäaika hyväksyttiin ilman muita sisältömuutoksia. **Energiaverodirektiivistä** on esitelty uusi kompromissiteksti, johon myös Suomessa on muodostettu uusia kantoja. Kompromissi on EU:n talousministereiden pöydällä 10.12. [Bery osallistui](#) maa- ja metsätalousvaliokunnan kuulemiseen asiasta 22.11. **Hiilenpoistojen sertifiointikehikon** osalta BECCS:n ja DACCS:n luonnosmetodologia ja biohiilen luonnosmetodologia on julkaistu ja ne olivat kommentoitavana mm. EU-jaostoissa. Yhdistys antoi [lausunnon](#) jaostoille sekä suoraan komission konsultille 6.11.

Kotimaassa yhdistys on käynnistänyt **kuntavaalivaikuttamisen** tapaamalla puoluetoimistoja yhdessä Energiakaupunkien ja Paikallisvoiman kanssa. **Uusiutuvien liikennepolttoaineiden jakeluvelvoitteen** muutoksia koskevaa hallituksen käsiteltiin loka-marraskuu eduskunnassa. Käsittely päättynee viikolla 50 ja laki on tulossa voimaan 1.1.2025. Bioenergia ry on esittänyt muutosten hylkäämistä ensi sijassa. Hallituksen ja opposition linjaerot näkyivät valiokuntien lausunnoissa ja TaV mietinnössä. Hallituksen esitys **jakelijoiden päästökaupasta (ETS2)** on edennyt eduskunnassa siten, että vastuuvاليokuntana toiminut talousvaliokunta antoi mietintönsä 28.11. Ensimmäinen täysistuntokäsittely on 4.12.

Sosiaalisen ilmastorahaston toimeenpano on käynnistynyt Suomessa. Bery osallistui YM:n infotilaisuuteen asiasta 28.11. Toimeenpanosta järjestetään kuuleminen keväällä 2025.

Metkan rahat ovat loppumassa Metsäkeskuksen mukaan kesken vuotta. Erityisen paljon on haettu taimikon- ja nuoren metsänhoitoon.

Jäsenvaltioiden on kahden vuoden kuluessa **ennallistamisasetuksen** voimaantulosta laadittava kansallinen suunnitelma. Hanke asetettiin 11.11. 2024. Hankkeelle asetettiin korkean tason ohjausryhmä, projektiryhmä, sekä viisi aihekohtaista teemaryhmää. YM järjesti 12.11.2024 ennallistamisasetuksen valmistelun aloitustilaisuuden. Sidosryhmiä pyritään osallistamaan laajasti ennallistamissuunnitelman valmisteluun.

Hankekohtainen tiivistelmä ja puuenergiamarkkina

KÄRKIHANKKEET

EU + Kotimaa: RED3 ja RED2-toimeenpano (Tuohiniitty)

- TEM asetti asiantuntijatyöryhmän, joka valmisteli RED3 kestävyyskriteerien kansallista toimeenpanoa. Työryhmän toimikausi oli 1.11.2023 - 30.9.2024. Kokouksissa on käsitelty määritelmiä, metsäkriteerien osoittamista kotimaisilla säädöksillä ja muilla toimilla ja kaskadikäytön edistämistä sekä Energiaviraston ylläpitämää kansallista kestävyysjärjestelmää. Raportti julkaistiin 28.10.2024
- TEMn vastuulla oleva esitys lainsäädännön muuttamiseksi tulee lausuntokierrokselle tammikuussa. Lakimuutokset astunevat voimaan toukokuussa 2025
- Suomessa kansallinen kestävyysjärjestelmä toteutetaan Energiaviraston toimesta. Energiavirasto julkaisi lain reunaviivojen mukaan ohjeistusta toiminnanharjoittajille kesäkuussa 2021. Energiavirastossa kestävyyslakien käsittelyn on vielä käynnissä viimeisten osalta ja ensimmäisen kerran kestävyyttä piti osoittaa 2024 maaliskuussa päästökauppatodentamisen yhteydessä.
- Komissio on hyväksynyt 15 [vapaaehtoisia kestävyysjärjestelmää](#), joiden hyväksyntä on tosin ollut varsin haastavaa järjestelmille. Toiminnanharjoittajien sertifiointi on hyväksyttyjen osalta käynnissä.
- Komissio lähetti Suomelle perustellun lausunnon koskien puutteita RED2 toimeenpanossa, jonka takia hallitus valmisteli vähäiset muutokset biopolttoainelakiin ja valtioneuvoston asetukseen. Nämä tulivat voimaan 1.1.2024
- Esitys RED3:sta hyväksyttiin lokakuussa Parlamentissa ja neuvostossa ja se julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 31.10.2023. Kansallinen toimeenpano tulee saattaa voimaan 21.5.2025 mennessä.

EU+Kotimaa: Hiilensidonta ja -sidontateknologiat (Laajalahti):

- CRCF-asetus: BECCS:n ja DACCS:n luonnosmetodologia ja biohiilen luonnosmetodologia on julkaistu ja ne olivat kommentoitavana mm. EU-jaostoissa. Yhdistys antoi [lausunnon](#) jaostoille sekä suoraan komission konsultille 6.11. Komission alustavan aikataulun mukaan nyt käsittelyssä olevat metodologiat on tarkoitus saada valmiiksi kevään 2025 aikana. Ensi vuoden aikana käynnistetään myös keskustelut mahdollisista seuraavista ratkaisuista, joille metodologioita ryhdytään kehittämään (ml. hiilidioksidin pysyvä varastointi mineralisaation kautta tuotteissa).
- ICM Forumin vuoden 2024 työryhmien (CCU, CO₂-infra, CO₂-standardit ja public perception) työ käynnistyi kesä-heinäkuussa 2024 ja on osallistuttu työryhmien tapaamisiin. Kaikki työryhmät tekevät vuoden aikana raportit, joiden tavoitteena on tukea komissiota ICM strategian toimeenpanon edistämisessä. Työryhmien raporttien valmistelu etenee luonnosraporttien kommentoinnilla joulukuun aikana. Kaikki raportit eivät välttämättä valmistu vuoden loppuun mennessä.
- Yhdistys järjesti hiilidioksidin hyötykäyttöä käsittelevän webinaarin yhteistyössä CO₂ Value European kanssa 29.10.2024. Webinaarissa CVE:n Céilia Sappart esitteli järjestön tekemän CCU-raportin tuloksia

hiilidioksidin hyötykäytön näkymistä EU:ssa 2050 aikaikkunassa. Yhdistys kommentoi kokonaisuutta Suomen näkökulmasta. [Tallenne ja materiaalit jäsensivuilla](#).

- Vihreät väittämät (Green Claims): Direktiiviehdotus yhä neuvotteluvaiheessa. Parlamentti muodosti kantansa keväällä ja neuvosto [julkisti kantansa](#) 17.6. Komission, neuvoston ja parlamentin kannat kokonaisuuteen eroavat tiettyjen keskeisten teemojen osalta merkittävästi. Näitä ovat mm. hiilenpoisto/päästövähennyskredittien käyttö (ei rajoitteita / raportoitava millaisia kredittejä käytetään / kredittejä voi käyttää vain residuaalipäästöjen kumoamiseen) ja tuleeko käytettyjen kredittien olla CRCF-yksiköitä. Trilogien on määrä käynnistyä vuoden 2025 alussa.
- [Hallituksen esitys](#) Lontoon pöytäkirjaa koskevan vuonna 2009 tehdyn muutoksen väliaikaisen soveltamisen julistuksesta on valmistelussa. Tavoitteena on mahdollistaa hiilidioksidin vieminen Suomen ulkopuolelle merenpohjaan varastoitavaksi. Lausuntokierros on käynnissä 9.12. asti ja yhdistys tulee antamaan asiasta lausunnon. [Syyskuussa Norjan kanssa käynnistetyn](#) hiilidioksidin varastointia koskevan yhteistyön lisäksi YM on vahvistanut, että yhteistyötä koskevat keskustelut on käynnistetty myös Tanskan kanssa.

Energiaverouudistus (Laurikka):

- Oppositio puolueet esittelivät marraskuussa vaihtoehtobudjetit. SDP asettaisi puun energiakäytölle 130 M€ veroja, jotka kohdistettaisiin ensisijaisesti ainespuuhun. SDP kiristäisi myös turpeen verotusta 13 M€. Vihreät poistaisivat turpeen verotuen (104 M€) ja asettaisivat teolliselle puuenergialle n. 225 M€ veroja. Vasemmistoliitto lisäisi puun energiakäytön verotusta tasolle 10,33 €/MWh, mikä olisi heidän arviossaan n. 700 M€, ja poistaisi samoin turpeen verotuen (104 M€).
- EU-tasolla vuoden 2024 loppupuolen pj-maa Unkari teki energiaverodirektiivistä työryhmätasolla kompromissiehdotuksen, jossa puupolttoaineet (CN 4401 ja 4402) pysyisivät verottomina, mutta turve tulisi Euroopassa direktiivin soveltamisalaan komission alkuperäisen esityksen mukaisesti. Kompromissi on EU:n talousministereiden pöydällä 10.12. Tähän liittyen VM halusi tarkentaa Suomen kantoja suhteessa neuvottelutilanteeseen ja valtioneuvosto toimitti eduskunnalle U-jatkokirjeen marraskuussa. [Bery osallistui](#) maa- ja metsätalousvaliokunnan tähän liittyneeseen kuulemiseen 22.11.

Liikenteen biopolttoaineet ja vaihtoehtoiset käyttövoimat (Tuohiniitty):

- Jakeluvelvoitteen muutoksia koskevaa hallituksen käsiteltiin loka-marraskuu eduskunnassa. Käsittely päättynee viikolla 50 ja laki tulossa voimaan 1.1.2025. Bioenergia ry on esittänyt muutosten hylkäämistä ensi sijassa ja toisessa vaiheessa. Hallituksen ja opposition linjaerot näkyivät valiokuntien lausunnoissa ja TaV mietinnössä.
- Esitys on pysynyt samana eduskunnan käsittelyssä: alennetaan yleistä jakeluvelvoitetta ja lisävelvoitetta sekä alennetaan seuraamusmaksuja ja esitetään käyttöönotettavaksi joustomekanismeja, jota tarkoittaisi muiden päästövähennystoimien ostamista korvaamaan jakeluvelvoitetta.
- Hallitusohjelman mukainen lakimuutos (1279/2023) jakeluvelvoitteen alentamiseksi vuosina 2024 ja 2025 astui voimaan 1.1.2024. Seuraavien vuosien osalta jakeluvelvoitteen alentaminen on tarkoitettu tuotavaksi samaan aikaan RED3 toimeenpanon kanssa.

- Hallitusohjelman mukainen lakimuutos (1224/2023) valmisteverolain muuttamiseksi astui voimaan 1.1.2024 ja sillä alennettiin polttoaineveroa bensiinin osalta 3,5 snt/l ja dieselin osalta 4 snt/l
- Ratkaisu saatiin aikaan pienten tuottajien kestävyysjärjestelmän osoittamisesta. 1.1.2024 voimaan astuneen biopolttoainelain muutoksen (1272/2023) mukaan mahdollistetaan myös kestävyysjärjestelmä pientuottajille (> 1GWh tuottajat; < 2 MW käyttäjät), mutta menettely on oleellisesti kevyempi. Toteutus on pitkälti Energiaviraston harteilla.

Metsätalouden kannustejärjestelmät (Tuohiniitty):

- Metkan rahat ovat loppumassa Metsäkeskuksen mukaan kesken vuotta. Erityisen paljon on haettu taimikon- ja nuoren metsänhoitoon.
- MMM:llä oli heinä-elokuussa 2024 lausunnolla muutokset metkan säädösmuutoksista. Esityksen mukaan muutettaisiin mm pienpuun keruutuessa pituusrajaa ja mahdollisuutta keskeyttää käsittely ja tuen myöntäminen kesken vuotta. Bioenergia ry jätti lausuntonsa 12.8.
- Aiemman muutoksen notifiointi hyväksyttiin ja uusi Metka-asetus annettiin 2023 lopulla. Tukitaso aleni selvästi, taimikon ja nuoren metsän hoidon tuki on ollut 200 euroa ja keruutuki 100 euroa. [Kohteiden ehtoja ei ole muutettu](#). Terveyslannoituksena tehtävä tuhkalannoituksen tuki nousi 170 eurosta 270 euroon hehtaarilla. Tukea saattoi hakea 1.3.2024 alkaen ja työt saattoi aloittaa 1.1.2024 alkaen.

PUUENERGIAMARKKINAKATSAUS (Rantanen):

- Luke seuraa puukauppaa neljännesvuosittain, hakuja kuukausittain ja vuositasolla sekä toteutunut käyttö vuositasolla. Valtakunnallinen hintaseuranta Foex ja Tilastokeskus, osittain yhteistyönä.
- Lämpö- ja voimalaitoksille korjattiin vuonna 2023 energiapuuta 7,5 miljoonaa kuutiometriä. Siitä oli runkopuuta eli koko- tai rankapuuta yhteensä 4,9 miljoonaa kuutiometriä, kasvua 13 % edellisvuoteen. Hakkuutähteiden korjuumäärä pysyi edellisvuosien tasolla.
- Metsähakkeen käyttö 2023 kasvoi kaukolämmön tuotannossa noin 21 % ja teollisuuden sivutuotteiden 13 % ([Energiateollisuus 2024](#)). Kaiken bioenergian osuus kaukolämmössä oli 53 prosenttia vuonna 2023.

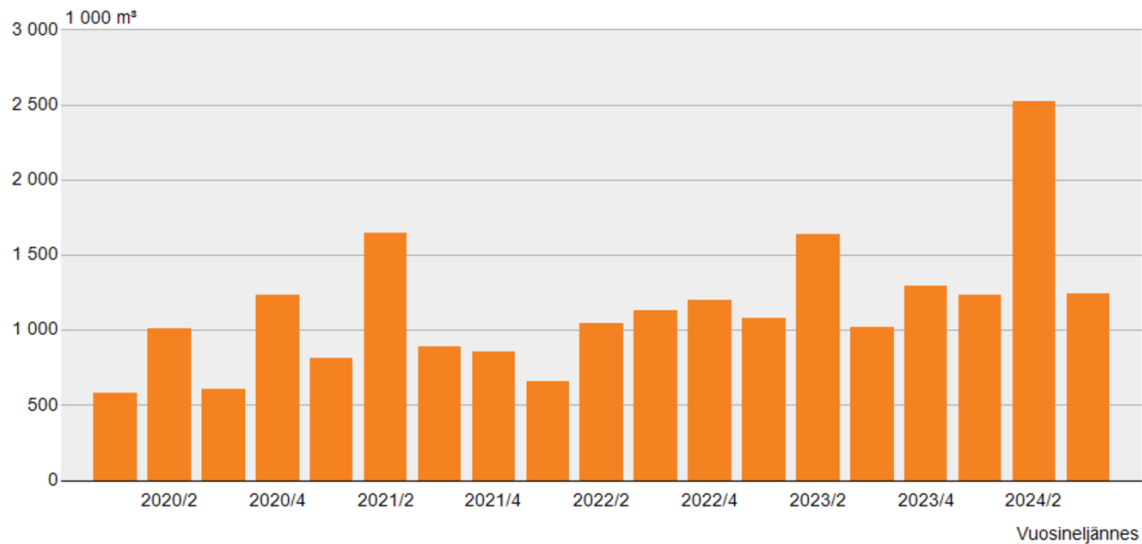
Neljännesvuosittainen tilasto

- Energiapuun kauppvoja kirjautui [Q3/2024](#) tilastoon yhteensä 1,2 miljoonaa m³, kun vastaava määrä [Q3/2023](#) oli 1,0 milj. m³. Viiden edellisen vuoden keskiarvoon verrattuna latvusmassan kauppa kasvoi 1,9-kertaiseksi ja rangan kauppa 1,2-kertaiseksi. Tänä vuonna tilastotiin suurin tammi-syyskuun ostomäärä: viime vuoden ostomäärät ylittyivät kolmanneksella ja viiden vuoden keskiarvo 75 %:lla.

- Q3/2024 kaupoista noin puolet oli latvusmassaa ja karsittua rankaa kaksi viidesosaa.

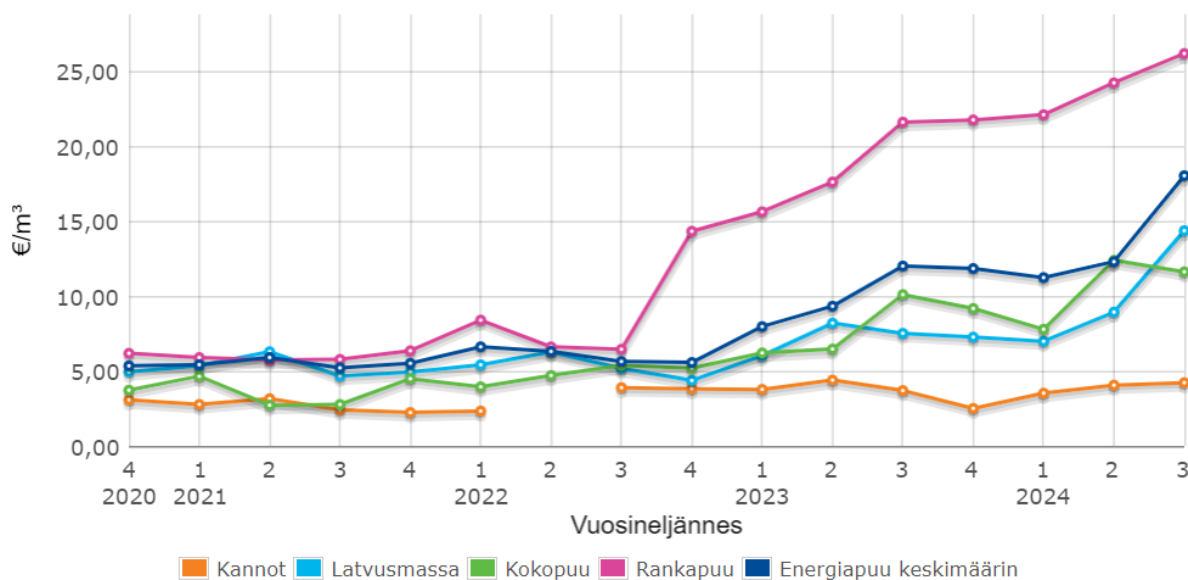
Kuva 1. Energian puukauppamäärät energiapuulajit yhteensä. Lähde: Luke, tilastotietokanta. Energiapuun puukauppamäärät neljännesvuosittain Q1/2020-Q3/2024.

Energiapuun puukauppamäärät muuttujina Vuosineljännes. Yhteensä, KOKO MAA, Määrä 1 000 m³, Energiapuu yhteensä.

- Energiapuun kantohinta Q3/2024 oli 18,04 €/m³, kun hinta viime vuoden samalla neljänneksellä oli 12,01 €/m³. Edelliseen neljännekseen (12,31 €/m³) verrattuna hinta nousi 5,73 €/m³ (kuva 2). Hankintahinta oli Q3/2024 42,07 €/m³, kun vastaava hinta viime vuonna oli 40,86 €/m³. Edelliseen neljännekseen verrattuna hankintahinta nousi 0,34 €/m³.

Kuva 2. Energiapuun hinta pystykauppana. Lähde: Luonnonvarakeskus, Energiapuun kauppa.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Energiapuun kauppa.

TÄRKEÄT HANKKEET

EU: Kestävä rahoitus (Tuohiniitty):

- Kestävän rahoituksen asetus EU 2020/852 määrittelee rahoitustoiminnoissa millä perusteilla toimintoja voi arvioida kestävän kehityksen mukaisiksi. Asetuksessa annetaan komissiolle oikeus antaa delegoituja asetuksia tarkempien kriteerien määrittelemiseksi.
- Komissio julkisti delegoidun asetuksen taksonomian ilmastokriteereistä 21.4.2021 pitkien neuvotteluiden jälkeen. Neuvosto ei saavuttanut vahvistettua määränemmistöä hyväksymisen vastustamiseksi eikä Euroopan Parlamentti myöskään vastustanut aikarajassa. Asetus astui voimaan 1.1.2022.
- Taksonomian asiantuntijaryhmä SFP julkaisi luonnoksensa taksonomian ympäristötavoitteista (ml. monimuotoisuus, vesivaikutukset ym) heinäkuussa 2021 kommentoitavaksi. Lisäesitys SFPltä tuli 28.11.2022.
- Komissio antoi oman esityksensä luontokriteerien delegoidusta asetuksesta kesäkuussa 2023 osana kestävän rahoituksen esityspakettia.

- Komissio nimesi uuden taksonomian asiantuntijatyöryhmän helmikuussa 2023. Uudessa kokoonpanossa on aiempaa selvempi kokoonpano rahoitusalan asiantuntijoita ja vähemmän intressiryhmien edustajia
- Komissio ehdotti lisäyksiä ilmastokriteerin toimeenpanoasetukseen kesäkuussa 2023
- Ehdotuskanava uusien toimintojen sisällyttämiseksi taksonomiaan [avattiin lokakuussa](#) 2023.
- EU:n kestävän rahoituksen foorumi [järjesti 22.4.2024 tilaisuuden](#) kuinka siirtymää kestäväan talouteen rahoitetaan
- SFP:n työryhmä on käsitellyt loka-marraskuussa 2024 taksonomian uudelleenarviointia koskien bioenergian KHK-kriteerin asteittaista kiristämistä. Epäselvää tällä hetkellä on, että mikä tulee olemaan työryhmän esitys ja aikataulu. Mahdollisesti komission kuuleminen on tulossa Q1/2025.

EU: Biodiversiteettistrategia (Rantanen):

- COP16 eli Calin luontokokous käytiin Kolumbian Calissa (21.10-1.11.2024). YK:n luonnon monimuotoisuussopimuksen osapuolten oli tarkoitus päästä yhteisymmärrykseen siitä, miten kaksi vuotta aiemmin sovitun Kunming-Montrealin monimuotoisuuskehystä toimeenpannaan ja seurataan. Jatkoneuvotteluja liittyen mm. rahoitukseen on tiedossa alkuvuodesta 2025.
- Suomen kansallinen luonnon monimuotoisuusstrategia sekä toimintaohjelma ovat edelleen poliittisessa käsittelyssä.
- Valtioneuvoston valmisteleva esitys vanhojen metsien kriteereiksi oli lausunnolla 11.6.2024-7.8.2024. Lausuntoyhteenveto on luettavissa valtioneuvoston sivuilla ja asiasta odotetaan seuraavaksi poliittista päätöstä.
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus luonnon ennallistamisesta astui voimaan 18.8.2024. Jäsenvaltioiden on kahden vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta laadittava kansallinen ennallistamissuunnitelma. Hanke asetettiin 11.11. 2024. Hankkeelle asetettiin korkean tason ohjausryhmä, projekti-ryhmä, sekä viisi aihekohtaista teemaryhmää, jotka on nimetty ennallistamissetuksen artiklojen aiheiden mukaan seuraavasti: 1) maa- ja sisävesiluontotyytit, lajien elinympäristöt sekä virtavedet ja tulvatasanteet, 2) meriluonnon tilan parantaminen, 3) kaupunkiympäristöt, 4) maatalousympäristöt ja pölyttäjäkannat ja 5) metsäluonto.
- YM järjesti 12.11.2024 ennallistamissetuksen valmistelun aloitustilaisuuden. Sidosryhmiä pyritään osallistamaan laajasti ennallistamissuunnitelman valmisteluun.

Turvetuotantoalueiden jälkihoitovaiheen sujuvoittaminen (Salonen):

- Turvetuotantoon ympäristölupitettu pinta-ala on supistunut nopeasti YLVA/VAHTI-järjestelmän mukaan. Kun vuonna 2018 ympäristölupien seurannassa oli vielä yli 64 000 ha niin kuluvaan vuonna turvetuotannon lupapinta-ala painuu jo alle puoleen tuosta. Kehitys, jonka Bioenergia ry ennusti ja viesti jo vuosia sitten, näkyy nyt myös tilastoissa, kun vuosien 2019–2021 kysynnän romahtamisesta johtunut suuri ”tilapäisesti levossa olleiden” tuotantoalueiden osuus on vähentynyt ja suonpohjat siirtyneet seuraavaan maankäyttöön.

- Bioenergia ry:n tiedusteleen vuoden vaihteen 2024/25 jäsenkyselyllä jälleen ajankohtaisia pinta-alatietoja edunvalvonnan pohjaksi. Aiempien vuosien perusteella tämä jatkuva seuranta on osoittanut, että turvetuotantoalueita poistuu seuraavaan maankäyttöön noin 4000–5000 ha vuodessa.
- Turvetuotannon jälkihoitovaihe on sujuvoitunut viime aikoina edelleen, mutta turvetuotannon ympäristölupaehdojen tulkinnot jäävät usein "päälle" tarpeettomasti viivyttämään ja rasittamaan seuraavaa maankäyttöä. Resurssien lisäksi ympäristöviranomaisten yhtenäisempään tulkintakäytäntöön on edelleen syytä kiinnittää edunvalvonnessa huomioita. Jälkihoitovaiheessa saattaa ilmetä edelleen joillakin alueilla tiettyyn jatkokäyttöön liittyviä haasteita. "Näkemyksellisyys" ilmenee haluna ajaa suonpohjien vettämistä muiden jatkokäyttömuotojen kustannuksella, vaikka ympäristönsuojelulaki ei anna oikeudellisia perusteita puuttua seuraavaan maankäyttöön.
- Edunvalvonnallinen päätavoite kuitenkin säilyy toistaiseksi eli päättää turvetuotannon ympäristölupaan liittyvät vastuut viimeistään kahden vuoden päästä tuotannon lopettamisesta ja korostaa juridista selkeyttä siirryttäessä turvetuotantoa seuraavaan maankäyttöön.

Vesienhoitosuunnitelmat ja ympäristöluvitus (Salo):

- Turvetta tuotetaan jatkossakin lukuisiin eri tarkoituksiin kysynnän, kelien, pinta-alojen ja yrittäjäresurssien mukaan. Mataloituvat kentät kuitenkin haastavat tuottajaa, eikä tuotteen laatu aina vastaa enää asiakasvaatimuksia. Uusia korvaavia alueita tarvittaisiin kipeästi tuotantoon.
- Uusia turvetuotannon ympäristölupahakemuksia on jätetty vain alkuvuodesta 2025 muutamia ensisijaisesti aktiivihillen ja kasvuturpeen tuotantoa varten. Luvituksesta ja oikeusasteista on saatu vanhoja, prosessissa olleita ympäristölupapäätöksiä pienille tuotantokentille ja vähäisille lisäalueille vanhojen poistuvien tuotantoalojen yhteyteen. Lainvoimaistunutta uutta tuotantopinta-alaa on viimeisen vuoden ajanjaksolla saatu noin sata hehtaaria.
- Turvetuotannon supistumisen myötä toimialan yritysten maksama vesistötarkkailu ja kalatalousmaksukertymä on vähentynyt jo neljäsosaan viime vuosikymmenen lopulta. Tämä koetaan sidosryhmissä ja laajemmin monilla vesistöalueilla ongelmaksi, kun pääasiallinen maksaja on poistunut. Yhteiskunnalla ei ole varaa korvata suoraan tätä puuttuvaa panostusta.
- Kuluvalla vesienhoitokaudella valuma-alueiden toimet korostuvat aiempia kausia paremmin. Toimialan merkitys on vähenevä. Toimialan edustus näissä yhteistyöryhmissä seuraa silti kehitystä ja pyrkii vaikuttamaan tarvittaessa mm. selvitysvelvoitteiden kiristymiseen sekä kustannusten kasvuun, mihin luonnon-suojelulain laajeneva tulkinta voi johtaa.

Kasvu- ja ympäristöturpeen sekä rahkasammalen korjuun edunvalvonta (Salo):

- Kasvu- ja ympäristöturpealan edunvalvonta painottuu yhä enemmän Peat Alliance -yhteistyöhön muiden kasvuturvetta tuottavien maiden (EST, LAT, SWE, LIT) kanssa. Yhdessä Growing Media Europan kanssa on vaikutettu keskeisten komissaariehdokkaiden ja nyttemmin valittujen komissaarien suuntaan syksyn aikana. Valmistelussa olevia asioita seurataan jäsenmaissa ja Brysselissä jatkuvasti. Joulukuussa tavataan useita valituksi tulleita MEPejä ja sidosryhmiä Brysselissä aiempien kantapaperien ja vaikuttajaviestien pohjalta.

- Lisäargumentit kestävän rahoituksen taksonomiakriteereihin (mining category) ovat valmiina ja viestitään SFP:lle (kestävän rahoituksen "platformille"). EFRAG-sektorityöryhmän raportti on viipynyt, ja työssä on mukana Alliancen virolainen edustaja.
- Baltiassa toimintaympäristön muutoksiin saattaa johtaa viimeaikaiset kansalliset ilmastolakipäätökset ja EU:n ennallistamisasetuksen voimaantulo. Tämä heijastuu laajemmin koko Itämeren alueen turvetuotantoon kasvuturpeen kysynnän jatkuessa edelleen vahvana.
- Eurooppalaisen sidosryhmäverkoston ja asiakaskunnan merkitys on korostunut, ja sen aktivoimiseen on viime kuukausina kiinnitetty erityistä huomiota.
- Viiden maan yhteistyönä on meneillään kaksi selvityshanketta ("Substrate & constituent markets 2050" ja "Consortium building for initiating research on GHG fluxes of various growing media constituent use"). Kolmas, "Peat trade globally" odottaa päätöksiä nyt, kun Baltian maiden kansalliset sosioekonomiset selvitykset ovat valmistuneet.
- LUKEn kuivikeselvityksen pohjalta yhdessä MTK:n ja eri tuotantoeläinsuuntien kanssa on pyritty vaikuttamaan MMM:öön kuivikehuollon kokonaisarvioinnin "kuiviketiekartan" käynnistämiseen. Viimein marraskuun puolivälissä lupaus "kasvualusta- ja kuivikemateriaalien saatavuuden selvittämisestä" saatiin ja jonkinlainen työryhmä ja resurssi työhön on luvassa ensi vuoden alussa.
- Rahkasammalen korjuulle valmisteltu nk. green deal –sopimusprosessi odottaa rahkasammalen uusiutumista selvittävän GTK:n RahKoo-tutkimushankkeen tulosten valmistumista ja viestintää. Neuvottelut mahdollisesta sopimuksesta siirtyvät ensi vuodelle.

Uuden jakelijoiden päästökaupan (ETS2) toimeenpano (Laurikka):

- Hallituksen esitys jakelijoiden päästökaupasta on edennyt eduskunnassa siten, että vastuuvaliokuntana toiminut talousvaliokunta antoi mietintönsä 28.11. Mietintöön sisältyy hylkäysehdotuksen ja lausumaehdotuksia sisältävä keskustan vastalause. Lausumassa " *Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa päästöoikeuden hintatason kehittymistä sekä valmistelee erilaisia kompensointiratkaisuja vastaamaan tilanteeseen, jossa päästöoikeuden hinta nostaa polttoaineiden hintaa kohtuuttomasti.* ". Ensimmäinen täysistuntokäsittely on 4.12.
- Toimeenpanon keskeiset kysymykset liittyvät päästökaupan alkamisen ajankohtaan, direktiivin soveltamisalan laajennukseen, laajennuksesta aiheutuviin mahdollisiin hyvityksiin ja niiden toteutustapaan sekä toimeenpanon seurannaisvaikutuksiin muuhun lainsäädäntöön (esim. verotukseen). Hallituksen esitys ei vielä sisällä hyvityksiä soveltamisalan laajennuksesta, mutta näiden valmisteluun on perustettu työryhmä.
- Jakelijoiden päästökaupasta on lisätietoa [Energiaviraston sivuilla](#), jossa voi liittyä myös uutisten postituslistalle. Lain toimeenpano alkaa 1.1.2025 ja päästölupa tulee hakea ensi vaiheessa. Vuoden 2025 päästöt on seurattava, raportoitava ja todennettava. Energiavirasto on järjestämässä infotilaisuuksia 10.12. ja 12.12.

SEURATTAVAT HANKKEET

YK: Kansainväliset ilmastoneuvottelut (Laurikka):

- Bakun ilmastokokous päättyi 24.11. sinänsä erittäin positiiviseen sopuun kehittyvien maiden ilmastorahoituksen triplaamisesta vuoteen 2035 mennessä. Muodollisesta sovusta huolimatta useat maat (Intia, Kuuba, Bolivia, Nigeria, LDC-maat) ja sidosryhmät kritisoivat hyvin lujasanaisesti saavutettua kompromissia: tämä ei lupaa hyvää neuvotteluiden jatkolle. Sen sijaan edistystä ei saatu viime vuonna ”sovitusta” siirtymästä pois fossiilisista polttoaineista.
- Tärkeä tulos Bakun ilmastokokouksesta oli myös Pariisin ilmastosopimuksen artiklan 6 toimeenpanosta saatu sopu. Sillä voi olla vaikutuksia myös eurooppalaiseen lainsäädäntöön ja sitä kautta myös Suomeen.
- Vuonna 2025 kansainvälisellä tasolla neuvotellaan erityisesti seuraavista kansallisista sitoumuksista, jotka on jätettävä vuoden 2025 loppuun mennessä. Maailmanpoliittinen tilanne ja kritisoitu sopu rahoituksesta eivät kuitenkaan helpota maiden välistä luottamusta ja kunnianhimoisten sitoumusten pöytästämistä. Seuraava COP-30 järjestetään Belemissä, Brasiliassa 10.-21.11.2025. Sitä ennen virkamiehet neuvottelevat 16.-26.6.2025 Bonnissa, Saksassa.

EU: Bioenergian tutkimusrahoitus ja Euroopan strateginen energiateknologiasuunnitelma (SET-Plan) (Laajalahti):

- [Komissio julkisti 3.12.](#) 4,6 miljardin euron rahoitushaut Innovaatorahaston alla. Toinen haku koskee nettonollateknologioita ja akkuja (3,6 miljardia euroa). Toinen haku on vetypankin seuraava huutokauppa, jonka kokonasbudjetti on 1,2 miljardia euroa, josta 1 miljardi euroa jaetaan vihreän vedyn projekteille käyttösektorista riipumatta ja 200 miljoonaa euroa meriliikenteen vihreän vedyn hankkeille. Komissio mahdollistaa ensimmäistä kertaa myös uuden ”auctions as a service” mekanismin käytön, jonka avulla jäsenvaltiot voivat tukea omilla alueillaan toteutettavia hankkeita, jotka täyttävät Innovaatorahaston hankkeiden kriteerit, mutta eivät saa EU-rahoitusta. Espanja, Liettua ja Itävalta ovat sitoutuneet osallistumaan mekanismin käyttöön ja tulevat suuntaamaan 836Me vihreän vedyn tuotantohankkeilla. Nettonollateknologioita ja akkuja koskeva haku päättyy 24.4.2025 ja vetypankin haku päättyy 20.2.2025.
- Innovaatorahaston nettonollateknologioita ja akkuja käsittelevien [hakujen Info Day järjestetään 17.-18.12.2024.](#)

Metsäkatoasetuksen toimeenpano (Tuohiniitty):

- Komissio esitti **metsäkatoasetukseen** vuoden siirtymäaika. Muut toimielimet ovat tätä kannattaneet. Euroopan Parlamentti teki lisäksi muita muutosesityksiä, jotka se on kuitenkin perunut trilogiassa 3.12., jolloin trilogiassa päästiin siirtymäajasta sopuun. Vahvistuminen edellyttää vielä Euroopan parlamentin ja Neuvoston hyväksyntää. Uuden asetuksen julkaiseminen Virallisessa Lehdessä mennee aivan vuoden viimeisille päville. Metsäkatoasetuksen kansallisesti tarkentavan lain esittely on siirtynyt aivan vuoden lopulle, viikolle 50

- EU:n metsäkatoasetusta tulee soveltaa suoraan, mutta kansallisesti on valmisteltu lisäksi viranomaisia, tarkastuksia ja seuraamuksia koskevaa lakia. Lausuntokierros luonnoksesta oli heinäkuussa
- Toimijoiden tulee soveltaa asetusta 29.12.2025 alkaen ja PK-yrityksien puoli vuotta myöhemmin. Toimijoiden tulee rekisteröidä tuotteet EU:n Traces-järjestelmään ja ylläpitää luotettavaa seurantaa tuotteista. Tuotteiden tulee olla asetuksen mukaisesti metsäkatoa aiheuttamattomia.
- EU:n metsäkatoasetuksen käytännön toimeenpano on varsin epäselvää, sillä komissio ei ole varmistanut toimivaa konetoimista rajapintaa ja useita muitakin kysymyksiä on yhä avoinna. Eurooppalaisella tasolla on toimitettu komissiolle sekä neuvostolle useita toimialojen yhteisiä kirjeitä, joissa edellytetään tilanteen korjausta. Osa toimialajärjestöistä ja maista on vaatinut soveltamispäivän lykkäämistä. Komissio on kuitenkin tiukasti pitänyt vielä kiinni soveltamisen aikataulusta.
- Asetuksen piiriin kuuluvat puutuotteet, joihin luetaan myös tullikoodin 4401 mukaiset metsäenergiajakeet, kuten: hake, sahanpuru, pelletti, briketti ja polttopuut. Sähkön, lämmön ja nestemäisten tai kaasumaisten polttoaineiden tuottaminen puusta ja markkinoille saattaminen puolestaan eivät kuulu soveltamisalaan. Puusta valmistetun biohiilen osalta on epäselvää, kuuluuko se toimialaan, sillä tullikoodi 4402 kuuluu ja siihen sisältyy Puuhiili.
- Ruokavirasto nimettiin joulukuussa 2023 toimivaltaiseksi viranomaiseksi.

Sähkön riittävyys ja kapasiteettimekanismi (Laurikka):

- Ei toimenpiteitä. Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut työryhmän laatimaan ehdotuksen sähkömarkkina-asetuksen artikla 19f mukaisen fossiilittoman jouston tukimekanismin luomiseksi. Fossiilittoman jouston työryhmä on ensimmäinen vaihe kapasiteettiasioden ratkaisemisessa. Mekanismi voidaan kohdistaa uuteen ei-fossiiliseen joustokapasiteettiin (akut, kulutusjousto, myös esim. moottorivoimalat ei-fossiilisena) ja se on mahdollista saada käyttöön nopeasti (ei noudata kapasiteettimekanismien valtiointukiprosessia).
- Työryhmä tukee myös osaltaan energia- ja ilmastostrategian valmistelua.
- Työryhmän toimikausi alkaa 2.9.2024. Työryhmän tulee luovuttaa ehdotuksensa ministeriölle viimeistään 28.2.2025. Jäsenet ovat TEM, VM, KKV, Energiavirasto ja pysyvät asiantuntijat EIfi ry, ET ry, Fingrid Oyj, Paikallisvoima ry ja Teknologiateollisuus ry.